

*Majd lángnyelvek lobbantak
és szétoszolva leereszkedtek
mindegyikükre*

Jöjj, Szentlélek!

Ezzel a kéréssel esdeklünk a Szentlélek kiáradásáért, hogy foganatosítsa bennünk az értünk megfeszített és feltámadt Jézus Krisztus megdicsőült életét. Az Üdvözítő megdicsőült élete a bűnt és halált legyőző, a bűnös embert megváltó, megigazulttá tevő szeretete. Szent Pál ennek a mennyei Atyából kiinduló szeretetnek a hozzánk vezető útját ezzel a gyönyörű sorral fedte fel az első században Róma városában élt Krisztus-hívőknek, hogy megerősítse őket reménységükben: „szívünkbe áradt az Isten szeretete a nekünk adott Szentlélek által” (Róm 5, 5).

Isten Szentlelkét elnyertük foglalóul megkeresztelkedésünkkor, és részesültünk ajándékainak teljességében bérmálkozásunkkor. Kereszttségünk által elkezdődött a feltámadt Krisztusba tagozódásunk folyamata, amelynek megvan a Szentlélek irányította saját, személyünkre szabott dinamikája, amely megköveteli, hogy ellenállásunkat ezzel szemben elszántan számoljuk fel, hiszen Szent Pál figyelmeztet: „a Lelket ne oltsátok ki” (1 Tessz 5, 19).

Az Apostolok Cselekedeteiből élénk tárul, hogy Jézus mennybemenetele után tanítványai „mindannyian egy szívvel, egy lélekkel állhatatosan imádkoztak az asszonyokkal, Máriával, Jézus anyjával és testvéreivel együtt” (ApCsel 1, 14). Állhatatos egység-őrzésükre és közösségben maradásukra megkapták az Atya és a Fiú Szentlelkét. A küldetésének teljesítésére készen álló Krisztus-követő közösség ezzel vált fölkenetté, felhatalmazottá, hogy a megváltás gyümölcseiben részesítse minden kor valamennyi emberét. Az egyház Szentlélekkel történt fölkenése pünkösdkor (vö. ApCsel 2) megfelel Jézus Krisztus Lélekkel történt fölkenésének a Jordánál (vö. Lk 4). Az egyház e fölkenése következtében a megdicsőült Úr jele és eszköze ebben a világban dicsőséges második eljövételéig. „Ahol ugyanis az egyház, ott az Isten Lelke; ahol pedig Isten Lelke, ott az egyház” (Szt. Iréneusz).

Állandó részesedésünk folyamatát Húsvét szent titkában, a megváltásban a Szentlélek tartja mozgásban azáltal, hogy bekapcsolja az egész embert az egyház közösségébe, ahol részesít az Atya és a Fiú bűnön és halálon győztes kölcsönös szeretetében. Ennek jelentőségét Szt. Pál így foglalta szavakba: „Akiket Isten Lelke vezérel, azok Isten fiai. Nem a szolgaság lelkét kaptátok ugyanis, hogy ismét félelemben éljete, hanem a fogadott fiúság lelkét kaptátok, melyben azt kiáltjuk: 'Abba, Atya!' Maga a Lélek tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten fiai vagyunk. Ha pedig fiai, akkor örökösei is: örökösei Istennek, Krisztusnak pedig társörökösei. Előbb azonban szenvednünk kell vele együtt, hogy vele együtt meg is dicsőüljünk” (Róm 8, 14-17). ▶

folytatás a 2. oldalon

folytatás az 1. oldalról

- ▶ A Szentlélek személyes részesedésünk Jézus Krisztusban, életáldozatában és istenfiúságában. Ebben áll megváltásunk és üdvösségünk! A Szentlélek küldetése arra irányul, hogy Jézus Krisztust, örömhírét és üdvözítő művét a történelemben mindig újból jelenvalóvá tegye annak érdekében, hogy mindenki részt kapjon belőle. Ezáltal a Szentlélek bensőleg hatja át világunkat. Így jelentheti ki Szent Pál azt, hogy „*az Úr ugyanis Lélek: ahol az Úr Lelke, ott a szabadság*” (2 Kor 3, 17). De mire is szolgál ez a szabadság mint a Lélek egyik ajándéka? Életünk kiteljesedésére a szentháromságos szeretetben, azaz a Szentlélekben, aki Isten ajándéka és szeretete személyben! Az eljövendő dicsőség záloga (vö. 2 Kor 1, 22; 5, 5; Ef 1, 14). Benne várjuk a holtak föltámasztását és az örök életet Isten szeretetének közösségében. Kereszténységünk tehát jelenti azt, hogy a Szentlélek közösségében élünk.

Kereszténynek lenni és keresztényként cselekedni – élet a Szentlélekben

Az első keresztények újszövetségi tapasztalatát: Isten újszerű közösségét az emberek az alábbi szófordulatokkal beszélték el: Az Atya Jézussal és velünk, Jézus és az Atya a Lélekben velünk. Szent Pál 2. Korintusi levelét ezzel az üdvözlettel zárja le: „*Az Úr, Jézus Krisztus kegyelme, Isten szeretete és a Szentlélek közössége legyen mindnyájatokkal*” (2 Kor 13, 13). Egyedül Szent Pál leveleiben kb. 50 ehhez hasonló 'hármasság' formulát találunk, amelyekben az Atyával, Jézus Krisztussal és a Lélekkel kerülünk kapcsolatba.

A keresztény létezés- és cselekvésmód tulajdonképpen jellemzője a Szentlélek. Hogy minket az Atya gyerkeinek hívnak és azok is vagyunk, nem pedig szolgál, hanem gyermekek és örökösök (vö. Gal 4, 4-7; Róm 8, 14-17), hogy Jézus Krisztusnak, a Fiúnak testvérei vagyunk (vö. Róm 8, 28-30; Mt 25, 40; Mk 3, 31-35), az ő titokzatos teste (vö. Ef 4, 15k), jegyese (vö. 2 Kor 11, 2; Jn 3, 29; Ef 5, 25-27), hogy Isten lakása és a Szentlélek temploma (vö. 1 Kor 3, 16; Ef 2, 19-22; Jn 14, 23-26), mindez a kereszténység kezdetétől oly alapvetően a keresztény élet leírásához és megindoklásához tartozik, hogy minden kereszteléskor szóba került. Mindenki, aki megkeresztelt, 'lelki ember', azaz a Szentlélekben van, és belőle kell élnie. Isten önajándékozása, hozzánk fordulása, bennünk lakása és önközlése elfogadásra és válaszra vár: „*Ha a Lélek szerint élünk*” – írja Szent Pál –, akkor „*viselkedjünk is a Léleknek megfelelően*” (Gal 5, 25).

A Szentlélek bennünk lakása

A Szentlélek Isten sajátos módon történő egyesülése az emberrel, amely által bennünk lakik anélkül, hogy mi magunk Szentlélekké válnánk: „*Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok, és Isten Lelke lakik bennetek?*” (1 Kor 3, 16).

A Szentlélek bennünk lakása egy olyan közelséget jelent, amely nem elnyom, vagy megszáll, hanem föl- és megszabadít. Ezt a tapasztalatot főleg az Ószövetség a 'hűség' fogalmával írja körül. A hűség aktívan kibírja a másik másságát, nem tekinti fenyegetésnek, és minden különbözőség ellenére is közel marad hozzá. Újszövetségi nézőpontból pedig Isten a Szentlélekben – mint szeretetben és szabadságban – úgy hatol az ő képésébe, hogy minket teremtményi önállóságunk megőrzésével saját szentháromságos életébe kapcsol.

Isten Lelke lakást vesz bennünk (vö. Ef 2, 19-22). Élő kövekként épít minket Isten hajlékává. Isten templomává nem automatikusan válunk, hanem olyan mértékben, amilyen mértékben megnyílunk Isten zörgető kopogtatása, szeretete előtt (vö. Lk 12, 36; Jel 3, 20), és engedjük, hogy a Szentlélek kohójában megtisztítson bűneinktől, megigazult emberekké tegyen és az erények menyegzős ruhájába öltöztessen minket. Isten-tapasztalatunk így bizonyul ajándéknak, Szentléleknek.

A Szentlélek gyümölcsei

A Lélek megtapasztalható módon fejt ki bennünk felismerhetően átváltoztató erejét (vö. Gal 5, 13-26). Isten Lelkének elküldése és ránk áradása a konkrét valósággal áll összefüggésben, és a következő gyümölcsökben mutatkozik meg: „*szeretet, öröm, békesség, türelem, kedvesség, jóság, hűség, szelídség (szerénység), önmegtartóztatás, (tisztaság)*” (Gal 5, 22). Ezzel a – korántsem teljes – felsorolással előttünk áll az erkölcsi kritériumok katalógusa a Szentlélek hatékony jelenlétének felismerésére bennünk és közöttünk. A Lélek mint befogadott ajándék akkor hozza meg gyümölcseit, amikor meggyökeresedik életünk különböző megnyilvánulásaiban.

A Lélek jelenléte a Krisztushoz hasonlóvá válni akaró emberben összefügg a fájdalomban megmutatkozó állhatatossággal mint Jézus szenvedésében való részvételünk módjával, bekapcsolódásunkkal pászakájának misztériumába. A dicsőség Lelke azonban annyiban Jézus Lelke, amennyiben a szenvedőtürelem Lelke is. A kapcsolat a Szentlélek, a szenvedés és a mártírium közt nem véletlenszerű, hiszen Jézus bátorítása mögött is ez áll: „*Mikor bíróság elé állítanak, ne töprengjetelek, hogyan*

és mit mondjatok. Abban az órában majd megtudjátok, hogy mit szóljatok. Hiszen nem ti beszéltek, hanem Atyátok Lelke szól belőletek” (Mt 10, 19k).

Milyen kapcsolódás következethet ki Jézus halála és a keresztények tanúságtétele között? Jézus halálában megnyilvánul, hogy Isten szeretete milyen messzire képes elmenni értünk: „Isten azzal bizonyítja irántunk való szeretetét, hogy amikor még bűnösök voltunk, Krisztus meghalt értünk” (Róm 5, 8). Ehhez hasonlóan szól Szent János első levelében: „Arról ismertük meg Isten

szeretetét, hogy életét adta értünk. Tehát nekünk is oda kell adni életünket testvéreinkért” (1 Jn 3, 16). Jézus és a keresztények életáldozatában a Lélek tesz tanúságot a halált legyőző szeretetről.

Isten, Jézus és a keresztények szeretetében mint gyújtópontban sűrűsödik össze az Újszövetség tanúsága a Szentlélekről: Aki Jézushoz akar tartozni, abban Lelkének kell lennie. Ő az a szentháromságos szeretet, amely Jézust egyesíti az Atyával, és minket is bevon Isten örökké boldog életének áramlatába.

Krakomperger Zoltán plébános

Hadd legyen még inkább a miénk!

4. rész

A BÉKEKÖSZÖNTÉS

Ezzel a címmel kezdtünk a 112. számunkban egy sorozatot, amelynek célkitűzése, ismerkedjünk meg – a minél gyümölcsözőbb részvétel elérése érdekében – a liturgián szokásos testtartások jelentésével és jelentőségével. Néhány liturgikus testtartás magyarázatát Romano Guardini (1885–1968) katolikus vallásfilozófus és teológus elhíresült Örökmécs c. alapművének felhasználásával ismertettük.

A szentmise bemutatására és a szentmisén való tudatos, tevékeny, tanúságtévő és lelki gyümölcsöket gazdagon termő részvételre vonatkozó szabályok sem elő nem írják, sem nem ajánlják, hogy a hívek a Miatyánk imádkozása alatt egymás kezét fogják. Ennek van négy indoka.

Az első kettő gyakorlati megfontolás: 1) Hazánkban nem ez az előírt testtartás. 2) Okozhat zavart abban a testvérünkben, aki nem szokott hozzá ehhez a gesztushoz, vagy zavarja, mert máshol ez nincs így. A harmadik és a negyedik liturgikus-teológiai megfontolás: 3) A Miatyánk imádkozásával elismerem mennyei Atyámat, és rátekintve megvallom istengyermeki mivoltomat. Ennek az imának a testtartásban való kifejeződése tehát individuális és nem közösségi. 4) A hívek közötti testvéri egység kifejezésére a Miatyánkot követően a békecsók szertartása szolgál, amikor a szomszédoknak jobbomat nyújtom a béke és a közösség jeleként. Ha már a Miatyánk alatt megtettük ezt, akkor az imát követő békecsóknak nincs értelme, pedig annak a mise rítusában ősidők óta helye és jelentősége van. A Miatyánk után vi-

szont a békecsókkal vagy békejobb nyújtásával testvéremnek ismerem el azt, aki velem együtt a mennyei Atya gyermeke.

Annak érdekében, hogy a békeköszöntés jelentését megőrizzük, és abban elmélyüljünk, jó tudatosítani az Istentiszteleti és Szentségi Kongregáció döntését a béke ajándékának rituális kifejezéséről a szentmisében: Mindenképpen el kell kerülni a békeköszöntés pillanatában az alábbi téves gyakorlatot, hogy a hívek elhagyják a helyüket abból a célból, hogy a béke jelével köszöntsek egymást, és hogy a pap eltávolodjon az oltártól azért, hogy a béke jelével köszöntse valamelyik hívőt.

Bizonyos alkalmakkor, mint a Húsvét vagy a Karácsony ünnepe, vagy a rituális szertartások során, mint például keresztség, elsőáldozás, bérmálás, házasságkötés, szerzetesi fogadalom, temetés alkalmával a béke jelével való köszöntés arra szolgálhat alkalmat helytelen módon, hogy a hívek gratuláljanak egymásnak, jókívánásaikat vagy együttérzésüket fejezzék ki.

Mi tehát a teendőnk, hogy a békeköszöntésnek lelket adjunk?

A békeköszöntés csupán az egymás mellett helyet foglalók között lehetséges (vö. a Római Misekönyv Általános Rendelkezései, 82. sz.: „Az a helyes, hogy mindenki csak a hozzá közelebb állóknak és mértéktartóan fejezze ki a béke jelét”). A pap a szentélyben szolgálattal a béke jelével köszönheti, de maradjon az oltárterben, hogy az ünneplést ne zavarja (vö. a Római Misekönyv Általános Rendelkezései, 154. sz.).

Krakomperger Zoltán plébános

A telet farsangi mulatsággal búcsúztattuk.

Az elmúlt időszak gyerek-programjai

AZ UTÓBBI HÓNAPOKBAN TÖBB PROGRAMOT IS SZERVEZTÜNK HITTANOSAINK SZÁMÁRA.

Részt vettünk az egyházmegye által szervezett gyereknapon Harangodon.

Megrendeztük Debrecenben is az Egyházmegyei Szavalóverseny espereskerületi fordulóját.

Nagyböjtben közösen keresztutat végeztünk.

A harangodi gyereknapra az ifi-csoport néhány tagja is elkísért bennünket.

Húsvétvasárnap
tojást kerestünk.

Versekkel köszöntöttük anyák napján az édesanyákat és a nagymamákat.

*Feketéné Nagy Magdolna
Gyarmatiné Komolai Marica
Szalontainé Virágh Viktória
Hegedűs Györgyi*

A szegények orvosa

HERCEGEK ORVOSA, AZ ORVOSOK HERCEGE

Emberi sorsunk velejárója a betegség, szenvedés és a halál. A Szentírásból tudjuk, Isten soha nem ígérte meg, hogy megszabadít minket ezektől. Hippokratész, az ókor nagy bölcse és orvosa azt mondta: „*Medica mente et non medicamento*”, azaz „*gyógyíts ésszel, ne csak gyógyszerrel*”. Ez a gyógyítási mód figyelemre méltó ma is.

Amikor Jézus a földön járt, sok benne hívő beteget meggyógyított, halottakat támasztott fel. Tudjuk az evangéliumból, egyik alkalommal így bocsátja el a meggyógyított betegét: „*Menj, hited meggyógyított téged*” (Mt 9,22). Másik alkalommal a jerikói vak kéri tőle: „*Dávid fia, könyörülj rajtam! ... Mit akarsz, hogy tegyek veled?*” – kérdezte az Úr. „*Azt, hogy lássak!*” – feleli. Jézus rátette kezét és meggyógyult (Lk 18, 35-43). Máté apostol azzal a céllal írja le ezt a gyógyítást, hogy bizonyítsa: Jézus a megígért Messiás. Lukács evangélista pedig, aki maga is orvos volt, inkább azt mutatja be, hogy Jézus érzékeny volt a szenvedésre.

Azok számára, akik nem hisznek az örök életben, a szenvedésnek nincs értelme, csak a modern medicina eredményeitől, a kezelésektől várnak gyógyulást. Az Istenbe vetett hit fontosságát és az Ő gondoskodó szeretetét nem ismerik. Egyházunk egyik feladata, hogy a lelki szenvedéseinket orvosolja lelkünk megtisztításával és megszentelésével.

Írásunk a modern Magyarország orvos-szentjéről, Boldog Dr. Batthyány-Strattmann Lászlóról (1870–1931) szól, aki a történelmi nevezetességű főúri családból származott, elődei között a Batthyány-ágon a nemzet vértanúja, püspökök sora található. Dunakilitiben született, Bécsben végezte az orvosi egyetemet a millennium évében. Magyarország első falun létesített kórházát nyitja meg Köpcsényben. Életét a keresztény orvoslásnak szentelte. Ismerte az evangéliumos gyógyítás szélességeit és magasságait. Alázatosan és szerényen annyit mondott: „*én operálok, Isten gyógyít*”. Betegeit ingyenesen kezelte, ambuláns és kórházi beavatkozá-

sokat végzett, látogatta pacienseit, a világháború hadisérültjeit is ellátta. Magyarország akkoriban a „három millió koldus országa” volt.

Kihez hasonlítsuk Őt? Eszembe jut Rembrandt egyik rézkarca az irgalmas szamaritánusról, akinek a történetét Lukács írja le evangéliumában: a sérült „*sebeit el látta, bort és olajat öntött rá, majd feltette teherhordó állatára és a fogadóba vitte...*” (Lk 10, 34). Lukács evangélistáról tudjuk, hogy ő festő és orvos volt, érzékeny lelke meglátta a szenvedő embert. Biztosak lehetünk benne, hogy László doktor a magyar irgalmas szamaritánus volt. Ugyanakkor mélyen vallásos, mindennap reggel szentmisén vett részt, este térdelve elimádkozta a szentolvasót. A műtét előtt betegei homlokára keresztet rajzolt és imádkozott felettük. Mint harmadrendi ferences szerzetes gyakran mondta a röpmát: „*Istenem, mindenem!*”. Gyakran hangoztatta: „*nincs nagyobb boldogság, mint szívünkben a Teremtővel élni*”. A liturgia átalakította életét és munkáját.

A trianoni határrendezés után Körmenen állított fel újabb kórházat modern felszereléssel. Híre elterjedt az egész országban. A szegény betegek özönlöttek hozzá, ő anyagilag is támogatta őket, útiköltséggel látta el a hozzá fordulókat. Orvos-apostoli hivatása teljesítésében nem volt egyedül, mert felesége támogatta, helyeselte a szellemi, anyagi erőfeszítéseit. A tudományos életben is aktív volt, az MTA tagja lett. Szemspecialista volt (szürkehályog, szemsérülések).

Ferenc pápát időnként kritizálják, mert túl sokat beszél a szegényekről. De ő világossá teszi: ha az evangéliumokból kivesszük a szegényeket, a lényegétől fosztjuk meg az isteni tanítást. A betegség és a szegénység együtt nagy megpróbáltatást jelent, de Isten mindig elkísér minket. Batthyány-Strattmann László életének példája mindig aktuális. Hallottam a rádióban, hogy a Pécsi Cisztercita Gimnázium egyik tanára a szent lelki naplójából olvas fel a pályaválasztás előtt álló diákoknak. Ez a Szentlélek sugallata? Hiszen az ő élete példakép lehet.

Ferenc pápa egy alkalommal az orvosi kongresszuson is felszólalt, és azt mondta, hogy az evangéliumok ismeretében messzebbre jutunk a gyógyításban is.

László dr. 1915 után a hercegi címet is viselte a Strattmann ág örököséként. Nemcsak a hercegek orvosa, de az orvosok hercege is volt. Gyermekkoromban hallottam egy prédikációt. A pap azt mondta, ha a tulajdonból valamit adsz másoknak, az örökké a tiéd marad, de ha megtartod magadnak, elvész. László dr. életét és vagyonát másokra pazarolta. Élete végén nem adatott meg neki a csendes, kegyes halál. Hólyagdaganata 3-4 hónap alatt súlyos szenvedések után végzett vele. X. Pius pápa apostoli áldását küldte a nagy beteg hívőjére.

Köszönetet mondhatunk a Szenttéavatási Kongregációnak, hogy elismerte az ő erényes nagyságát, és Szent II. János Pál pápa boldoggá avatta 2003-ban. Adjunk hálát Istennek, hogy nekünk adta őt! Modern korunkban ő az első magyar világi Krisztus-hívőből lett boldog. Akinek nincs még kedvenc szentje, válassza őt! Életműve világos útmutatás számunkra. Kövessük példáját, mert a szegénység ma is nagy probléma világszerte!

Dr. Huber Tibor

Visszatekintés a diakónusi gyakorlatomra

Hálás szívvel gondolok vissza a 2018. szeptember 1-je és 2019. január 13-a közötti időszakra, melyet Ferenc püspök atya rendelkezése alapján diakónusként töltöttem a debreceni Szent Anna Főplébánián. Szemináriumi képzésünk 6 évéből fél év a diakónusszentelést követően gyakorlati félév, melyet az egyházmegye valamelyik plébániáján töltünk, hogy a plébániai lelkipásztori szolgálat örömeit és kihívásait megtapasztalva, valamint az adott plébánián szolgáló atyáktól tanulva készüljünk a papi szolgálatra.

Megtisztelő volt, hogy Krakomperger Zoltán atya személyében a félév során az egykori teológiai tanáromban megtapasztalhattam a plébános, a főnök, az atya szolgálatát, következetességét és szeretetét. Markovics Balázs atya, aki egykori szemináriumi szomszédom, valamint régi jó barátom, hatalmas ajándék és kiváló segítőtárs volt számomra.

Feladataim között első helyen szeretném említeni a liturgikus szolgálatot. Eddig a Szent Anna-székesegyház életét csak Húsvét és Karácsony, illetve a kiemelt egyházmegyei ünnepek alkalmával láthattam. A gyakorlati félévem során viszont a mindennapokban is részese lehettem. Jó volt megtapasztalni a kedves testvérek Isten iránti elkötelezett hitét, valamint azt is, hogy a vasárnapi szentmiséket korosztálytól függetlenül sokan fontosnak tartják a debreceniek közül az életükben.

Érdemes megemlítenem a hitoktatói szolgálatomat is. Két általános iskolában tanítottam az első, harmadik, negyedik és nyolcadik osztályos diákokat. Külön örültem annak, hogy diákjaim jelentős részével a tananyag mellett személyes, családi, erkölcsi, hivatással kapcsolatos kérdésekről is tudtam beszélgetni órán kívül is.

Szívügyem volt a péntek esti plébániai ifjúsági alkalmak is, melynek vezetésében Balázs atyának segítettem a gyakorlati időm alatt. Jó volt látni, hogy az egy-két fővel induló közösségünk a hetek, hónapok során 14-16 főre bővült. Büszke vagyok ezekre az ifjúsági

hittanos fiatalokra, akik hétről hétre péntek 18 órakor a plébánián összegyűlnek, hogy közösségben legyenek, beszélgessenek, és hitünkkel kapcsolatos kérdésekre keressenek választ kötetlen baráti környezetben.

A diakónusi gyakorlatomból ebben a cikkben néhány jellegzetes vonást kívántam kiemelni. Nem könnyű összegezni azt az élményekben, személyes találkozásokban gazdag szolgálati időszakot, melyet a debreceni testvérek között élhettem meg a székesegyházban, a temetőben és a tantermekben. Bizom benne, hogy szolgálatom, jelenlétem Isten szeretetéről tanúságtevő és hitelesítő volt kedves mindnyájuk számára. Imáimból továbbra is Isten áldását kérem életükre. Kérem Önöket is, imádkozzanak értem. Jó volt fél évig debreceninek lenni, Debrecenben diakónusként szolgálni. Köszönöm.

Sziklai Dávid diakónus

Lapzártat!

Következő számunk 2019. szeptember 1-én, vasárnap jelenik meg. Kérjük, hogy a megjelentetni kívánt cikkeket 2019. augusztus 4. vasárnapig küldjék el az impresszumban megadott e-mail címek egyikére, vagy személyesen adják le a plébánián. A mellékelt képeket mindig külön fájlban kérjük, nem a szövegbe beágyazva!

Kerékpáros kirándulás Erdélybe

Felmerült annak lehetősége, hogy egyházközségi keretek között kerékpártúrára induljunk Erdélybe. Az út szervezésében nagyban támaszkodunk kedves testvérünk, dr. Milbik József tapasztalataira. Alábbiakban útleírását közöljük tájékoztató szándékkal és kedvcsinálóként.

- Több útvonalon is eljutottam a célállomásig, ám a te-repviszonyok, illetve az autóforgalom miatt ez a legkényelmesebb, legnyugalmasabb... és változatos, látványos!
- Napi 100-110 km-es távokról van szó, összességében kb. azonos nehézségűek.
- A napi végállomásokon él magyar közösség, tehát könnyű szállást, ellátást szervezni.

Ezt az utat háromszor tettem meg, ezért abszolút részleteiig ismerem. Amennyiben realizálódik, s van rá igény, szívesen kibontom apró, de fontos dolgok szintjéig. A tapasztalatból még valami következik... az idén még nem próbáltam magam hasonló terheléssel, tehát kérdés, túl az 57. évemen, megy-e még? Ha igen, szívesen csatlakozok majd, de fixre ígérni felelőtlenség volna.

ÚTI VÁZLAT

1. nap

Debrecen – Létavértes/Székelyhíd – Margitta – Berettyószéplak – Szilágysomlyó
(= Itt fogad a legszebb tájkép Erdélybe/Partiumba érkezvén. E nap az Érmellék vidéke, a Berettyó felső völgye s forrásvidéke a Réz-hg. és a Meszes alatt, a Kraszna felső völgye a Somlyói-Magura örvén. Csupa hepe-hupa, tán a legkeményebb, holott térkép szerint a legszelídobb domborzatú...)

2. nap

Szilágysomlyó – Zilah – Zsibó – Dész
(= Szilágyság, a Kraszna felső völgye s forrásvidéke, Tövishát, Kővár-vidék, Szamos-mente. Megérkezünk a történelmi s földrajzi Erdély földjére.)

3. nap

Dész – Bethlenfalva – Szeretfalva – Szászrégen
(= Nagy-Szamos- s Sajó-mente [itt űzte Szent László király a kunokat s szabadította ki fogságukból a magyar

leányt], az Északkeleti-Kárpátok [Széplés- s Radnai-havasok] alatt, Magas-Mezőség, Besztercei-dombság. Megérkezünk Székelyföldre.)

4. nap

Szászrégen – Maros-áttörés (A Funtinelli boszorkány vidéke!) – Gyergyószentmiklós
(= az egész út leglátványosabb szakasza a Keleti-Kárpátok külső-belső gyűrűje között: Görgényi-, Kelemen-s Gyergyói-havasok, Gyergyói-medence!)

5. nap

Gyergyószentmiklós – Csíkszentdomokos – Csíkszereda, Csíksomlyó – Gyimesfelsőlok
(= Gyergyói-medence, a Maros forrásvidéke a Gréces-hegyig, onnan a Keleti-Kárpátok külső-belső gyűrűje között [Hargita, Csíki-havasok] a Csíki-medence, az Olt forrásvidéke. Az út lelki csúcspontja Csíksomlyó, túrakatarzisa a Gyimesi-hágó a Keleti-Kárpátok gerincén, lélegzet-elállító körpanorámával! Célba érve betoppunk a gyimesi csángók vidékére, a Tatros völgyébe.)

Összesen: 540 km.

Költség: optimálisan max. 5000 Ft/nap (szállás, étkezés) + hazautazás.

Ajánlható: 16 éves kortól, legalább jó közepes kondíciójú kalandvágyóknak.

Gyimesi barátaim szavával ajánlom s köszönök el:
Isten segítse, szerencsés megérkezést!

Dr. Milbik József

A Szent Anna Főplébánia hirdetései

TISZTELETTEL HÍVJUK ÉS SZERETETTEL VÁRJUK TESTVÉREINKET:

- Pünkösöd ünnepén **bérmálásra június 9-én 10 órára.**
- **Nyári napközis táborba** a plébániára **június 17-21-ig.**
- **Kirándulásra autóbusszal június 19-én,** amelyre azok a gyermekek is jöhetnek szüleikkel, nagyszüleikkel, akik a táborban nem vesznek részt. Jelentkezés a jelentkezési lap leadásával június 10-ig. Részvételi díj egy hétre személyenként 7500 Ft.
- **Ft. Palánki Ferenc püspök atya ezüstmiséjére június 18-án 18 órától** a Szent Anna-székesegyházban. A hálaadó szentmise perselyadományát és az ajándékokra szánt összeget püspök atya felajánlja az üldözött Srí Lanka-i katolikusok megsegítésére.
- **Pap- és diakónusszentelésre június 22-én 10 órától** a Szent Anna-székesegyházban. Áldozópappá szentelik Sziklai Dávid diakónust és szerpappá Máté Péter és Szidor János akolitust.
- Úrnapi körmenetre június 23-án a 10 órai szentmise után. Ennek útvonala: a Szent Anna – a Sumen – a Tímár és a Varga utcán. Az idén elsőáldozó gyerekek fogják szórni a virágszirmokat a körmeneten. Kérünk mindenkit, hogy ha van rá lehetősége, gyűjtsön virágszirmot, és hozza be a sekrestyébe! Az oltárokat a szokott helyen állítják fel, amelyhez és az egész ünnep méltó lebonyolításához kérjük a kedves testvérek segítségét. Érezzük magunkénak a sátorállítást és a sátrak elbontását a körmenet után. Ezen a napon nem lesz fél 12-es szentmise. Kapcsolódjanak be minél többen a közös ünneplésbe, és tegyünk tanúságot Krisztus Urunk közöttünk létéről az Oltáriszentségben!
- **Nyári táborba Bogácsra július 1-5-ig.** Táborhely: Szent Márton Diáktanya (Bogács Széchenyi utca 1.) A táboroztatás költsége 18.000-Ft.
- **Ministráns táborba július 1-5-ig** Nyíregyházán a Szent Imre Gimnáziumban. A táboroztatás költsége 15.000.-Ft, amelyből 1/3 rész terheli a résztvevőt, a plébániát és az egyházmegyét. Jelentkezni lehet június 23-ig.
- **Plébánosunk ezüstmiséjére július 13-án 11 órától** pappá szentelése 25. évfordulóján.
- **Egyházmegyei nyári táborba július 21-28-ig** Nagyvisnyóra. Részvételi díj személyenként 5000 Ft. Jelentkezés a kitöltött jelentkezési lap leadásával június 6-ig.
- **Székesegyházunk búcsújára július 26-án 18 órától.** Előtte kedden és szerdán, júl. 23- 24-én, az esti szentmisében lesz prédikációsorozat a búcsú jelentőségéről. Szentbeszédet mond Hársfalvi Ottó általános helynök, székesegyházi plébános Szatmárnémetiből. Csütörtökön, júl. 25-én lesz a betegek szentségének kiszolgáltatása szentmisében.
- **Egyházmegyei búcsúra július 28-án** Máriapócsra. Az ünnepi szentmise vasárnap délelőtt 11 órakor kezdődik, amelynek főcelebránsa és szónoka lesz Dr. Pintér Gábor érsek úr, Fehéroroszország apostoli nunciusa. A búcsúra utóbusz indul 06:45-kor a székesegyház elől.

AKTUÁLIS NYÁRI ÉS ÁLLANDÓ SZOLGÁLATI LEHETŐSÉGEK PLÉBÁNIÁNKON:

- **A táborozók étkeztetésének előkészítésében és lebonyolításában** a nyári napközis táborban **június 17-21-ig.**
- Templomunk őrzése a hétköznapi valamilyen és vasárnap délutánonként néhány órában.
- Templomunk bemutatása előre bejelentkezett csoportoknak magyarul, angolul vagy németül.
- Látogatók kalauzálása az Őseink Hite kiállításon.

Szeretettel várjuk azon diákok és felnőtt testvéreink jelentkezését, akik szívesen részt vennének ezen szolgálatokban! Önként vállalt szolgálatukért illesse őket köszönet!

Szerk.

Érdekességek a Szent Anna-székesegyház történetéből

PETŐFI ZOLTÁN KERESZTSÉGE A KÁNONJOG TÜKRÉBEN

Avagy rosszul keresztelték meg Petőfi Sándor fiát?

Petőfi Sándor első ízben 1846 novemberében „találkozott” a kánonjoggal és éppen Debrecenben. (Kánonjognak tágabb értelemben a keresztény egyházak, szűkebb értelemben a katolikus egyház jogát nevezzük.) A költő rövid látogatást tett a városban, a színházban nagy ovációval fogadták. Prielle Kornélia – a kor ünnepezt színésznője – elénekelt a költő egyik versét. Petőfi hirtelen szerelemre lobbant a fiatal színésznő iránt, és rögtön nőül is kérte, még az előadás közben. Először a református lelkésznel, majd a katolikus papnál próbálkozott, de nem járt sikerrel. Diszpenzáció nélkül nem voltak hajlandóak összeesketni a fiatal párt. (Diszpenzáció: a házasulandók felmentése a házassági akadály alól, tartalmát tekintve hármaskihirdetése a kötendő házasságnak. Hazánkban II. József 1786. évi rendelete szerint a hármaskihirdetések nélkül létrejött házasság semmis és érvénytelen. Így az eljáró egyházi személyeknek mérlegelési jogkörük sem volt.)

Szendrey Júlia és Petőfi Sándor megismerkedésük után egy évvel házasodtak össze. Hosszú boldogság nem adatott meg nekik, kitört a forradalom és a költő a hadszíntéren találta magát, a várandós Júlia pedig csak a szüléskor találkozott vele. Petőfi Zoltán Debrecenben a mai Batthyány utca 16. szám alatti házban született. Petőfi Sándor így írta le a fia világra jöttét: „Született Zoltán fiam december 15. déli 12 órakor, Debreczenben, pénteki napon”.

A keresztelésért túlságosan nem lelkesedett. „Reám és feleségemre nézve maradt volna, mint született becsületes pogány embernek, de ipam és napam kedvéért,

kik igen buzgó keresztények, meg kellett kereszteltetnem. Gondoltam hát, hogy legalább a neve legyen pogány, s lett belőle Zoltán. Keresztapja Arany János a világ legnagyobb költője s legbecsületesebb embere, keresztanyja Arany Jánosné, a milly egyszerű asszony, olly jó feleség és anya”.

Petőfi Zoltán anyakönyvi bejegyzése:

„született 1848 december 15.-én,

keresztelés 1848 december 16

Zoltán törvényes gyermek

Szüllők: Petőfy Sándor ág. v., kapitány a 28-as honvéd zászlóaljnál

Szendrei Julia r. k.

keresztszülők: Arany János h. v író

Ercsey Julianna h. v”

Megj. ág. v.: Ágostai hitvallás. Augsburg régi neve, az evangélikus egyház legfontosabb hittétele.

h. v.: Helvét hitvallás. Második Helvét Hitvallás, Magyarországon 1567-ben honosodott meg.

Petőfi nevérol

Vannak dolgok, amelyek annyira természetesek, hogy eszünkbe sem jut gondolkodni rajtuk. Petőfi nevével is így vagyunk. Közismert, hogy eredetileg Petrovicsnak hívták, de még az irodalomtörténet sem firtatta a névváltoztatás létrejöttét. A Petrovics család felvidéki származású, eredeti nevük Petrovicz volt. A költőt a kecskeméti evangélikus elemi iskolába Petrovits néven íratják be, de a bizonyítványon már Petrovich Alexander olvasható. Az aszódi gimnazista füzetein Alexander Petrovics név van feltüntetve, innen Selmezbányára kerül és nevét Petrovich-nak írja. Szlovák iskolatársai szerint neve és vallása alapján ő nem magyar, tehát köztük van a helye. Erre Petőfi megtagadja szülővárosát és vallását. Ez lehet a magyarázata, hogy szülővárosául Kiskunfélegyházát jelöli meg, mert Kiskőrösön akkoriban túlnyomóan tót lakosság élt.

Hamar felbukkan a Petőfi név is több álneve között. Jellemző a név írásmódja: i végű az y végű helyett. Ez maga forradalmi volt, hiszen hemzsegett az álnevesi y, ffy végződésű nevektől az a korszak. Petőfi a nép fiának tekintette magát nevének írásmódjában is. A márciusi ifjak az ő példájára írják nevüket i betűvel, pl. Jókai, Vasvári. A Petőfi név első megjelenésének időpontja a

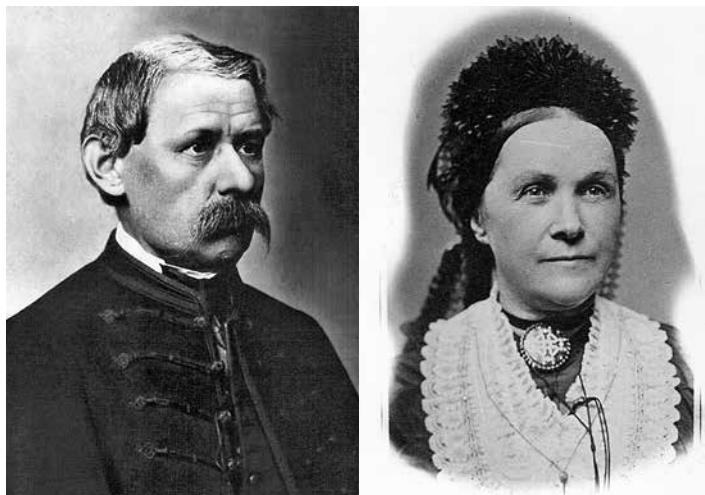
pesti statisztálásának ideje. Egy volt diáktársa Petrovicsnak szólította, mire kijelentette: „Én nem vagyok Petrovics, hanem Petőfi”. Ennél létezik egy még korábbi dokumentum is. A Petőfi házban őriznek egy „nyugtatónyit” 1841-ből, melyen Petőfi Sándor aláírás szerepel.

Petőfi neve írói álnév és az is maradt. A költő sohasem gondolt arra, hogy hivatalos hatósági engedéllyel megváltoztassa a nevét. Költői nevét használta hivatalosan is, így honvédtiszti kinevezésénél is. Ekkor már az országban a hír szárnyára kapta a nevét. A költő fia Zoltán is a Petőfi nevet viselte. Zoltánnal ugyan kihalt a család, de a név halhatatlanná vált. (Forrás: Kovalovszky Miklós: Petőfi nevééről. Irodalomtörténet 33. évf. 2. sz. 1944).

A keresztszülők

Petőfit 1848. október 15-én kapitánynak nevezte ki Mézáros Lázár hadügyminiszter a 28. zászlóaljhoz. Családi ügyei miatt, mert Júlia születésének ideje közeledett, szabadságot kért.

November végén Júliával és annak szüleivel Debrecenbe költözött. Itt látogatta meg őket Arany János és felesége, abban a reményben, hogy keresztvíz alá tartásák Petőfi fiát. December 4-től december 9-ig tartózkodtak itt, de el kellett utazniuk, mert Arany Jánost Pestre rendelték. Petőfi Zoltán december 15-én délben született.

A fentiek alapján egyértelműen megállapítható, hogy a megnevezett és okiratban feltüntetett keresztszülők a keresztelésnél nem voltak jelen.

Magyarországon ekkor a trienti közzsínat (Consilium Tridentum) rendelkezései voltak hatályban. Az Egyháztan kézikönyv (Konek Sándor: Egyháztan. Heckenast, Pest, 1863) vonatkozó fejezete szerint: „*Különös tekintetet érdemelnek a keresztszülők (patrini), kikre néz-*

ve a tridenti zsinat rendel, hogy az e viszonyból származó házassági akadálynál fogva rendszerint csak egy a keresztelendő neméből való személy azt a keresztvízre tartsa, vagy legfeljebb ketten, de ekkor különböző neműek (keresztanya és anya), kiknek hivatásuk t.i. a csecsemőhöz intézendő kérdésekre felelni és a kívánt fogadásokat az ő nevében megtenni, miért is sponsores, fidejussores neve alá is foglaltatnak. Kötelességük a gyermek keresztény neveléséről gondoskodni, ha a szülei erre nem képesek, ugyanazért a gyermek saját szülei nem lehetnek keresztszülők, ugyanazon okból a közönséges egyházjog szerint a nem-katolikusok sem”.

A kívánt keresztszülők, tehát a keresztelésnél nem voltak jelen, de ha jelen lettek volna, akkor sem lehetek volna érvényesen keresztszülők, mivel mindketten helvét hitvallásúak (reformátusok) voltak.

A Zoltán névről

A szép magyar férfinév eredete az arab nyelvbe nyúlik vissza: szultán alakban rang jelölésére szolgált. A magyar akkor tanulta meg e szót, amikor Etelközben a bolgár-török néppel érintkezésbe került. Az első Zoltán, akiről a történelem megemlékezik, Árpád fia volt. Valószínű Petőfi Sándor fia az első újkori Zoltán.

Az egyháztan kézikönyve (Konek Sándor i.m.) az alábbiak szerint rendelkezik: „*A keresztelendőnek adandó név iránt úgy a közönséges, mint a partikuláris jog kívánja, hogy csak valamely szentnek neve adassék. Az 1860-ki esztergomi megyei zsinat pedig rendel, hogy ha a szülők valamely nem szent névnek, péld. Árpád, Zoltán és effélék megadását nagyon sürgetnék, első helyen mindig valamely szentnek neve iktatandó, mire a kívánt név zárjel közt kitehető.”*

Petőfi Zoltán

Születésekor még aznap tollat ragadott Petőfi Sándor (bár az időpontot néha vitatják) és megírta a Fiam születésére c. versét.

Ide, ide fiamat kezembe,
hadd szorítsam a szívemhez őt!
Mintha volnék újonnan teremtvé,
Hogy éltemnek ifjú lombja nőtt!

Ugye, ugye, kisfiam, ha majdan,
Én a sorból kiöregedtem,
Iparkodni fogsz túltenni rajtam,
Vagy betöltöd legalább helyem?

Zoltán nem tudott mi kezdeni híres apja örökségével. Apja halála (1849. július 31.) után egy évvel anyja férjhez ment Horváth Árpád történészhez. Sokat tartózkodott anyai nagyszüleinél. Szendrey Ignác egész életében a legtökéletesebb nagypapa volt, sőt lányának, Szendrey Júliának is a támasza. Zoltán gyámja nagybátyja Petrovics István volt, de ő sem tudta megfékezni a könnyelműségre hajlamos fiút. Próbálkozott színészettel, versírással.

Búdal

*De meguntam már e hitvány életet!
Hiszen nekem nincs is senkim, ki szeret,
Te vagy, kis lány, te vagy magad egyedül.
Kinek szívéen, sorsom miatt bánat ül.*

...

*És még te vagy, hű barátom, ki szeret,
Ki fönn tartja én bennem még a hitet,
Ne volnátok, ma megásnám síromat,
Eltemetvén velem együtt kínomat.*

(Csákó, 1864. november 28.)

Már 20 évesen megírta saját gyászbeszédét

Fesledező bimbó...

*Oh, de miért bírtál
Szépséget, jóságot?
E két drága kincscsel
Az ég miért áldott?*

...

*Örök szenvedés volt
Élted minden perce,
Bár kezéd másokra
Gyógybalzsamot hinte.*

Kosztolányi Dezső kegyetlen kritikát írt 1910. március 20-án Petőfi Zoltánról. „Vajon akart-e nagy lenni? Aligha. Egyáltalán semmit se akart. Egyetlen zseniális tette az, amit apja jegyzett fel róla, hogy kéthetes korában óriási erőlködéssel felült az ágyában.

Azután semmi se történt. Gyerekes kapkodással másolja apja leggyöngébb verseit és apja életét... Ez a fiú csak paródia, az apja igénytelen paródiája.”

1870. november 5-én halt meg, életének 22. évében. „Halálának híre villámgyorsan terjedt el a fővárosban... Az írói világ szinte teljes számmal jelent meg, az élén Arany Jánossal, kit nyilvánosan sírni bizonyára ekkor láttak először és utoljára. Anyja sírja közelébe temették a Kerepesi úti temetőbe” (Déri Gyula: Petőfi Zoltán. Kunosy, Szilágyi és Társa, Budapest, 1909; Krúdy Gyula: Petőfi-album. Pesti Napló előfizetői számára. Hornyánszky Viktor Cs. és Kir. Udvari Könyvnyomdája, Budapest, 1907).

Elérkeztünk az összegzéshez

A kánoni előírásokat figyelembe véve történtek hiányosságok Petőfi Zoltán keresztelésénél: keresztszülők jelenlétének, ill. a katolikus vallás hiánya valamint a keresztnév védőszent nélküli választása. A keresztség azonban érvényes volt. Elgondolkodtató, hogy Petőfi Zoltánnak egész életében legjobban egy „igazi jó keresztapára” lett volna szüksége. Egy földi és egy égi pártfogóra, de ezek nem adták meg neki. A kánoni előírások pusztán emberi óvintézkedések lennének?

„Ha az egyházat csupán látható társaságként szemlélénk, lélek nélküli szervezetnek tűnne, ...csak az egyháznak, mint az üdvösség szentségének valósága teszi igazán érthetővé hogyan működhet valódi jogként az egyházi szabályok rendszere” (Erdő Péter: Egyházjog. Szent István Társulat, Budapest, 2014).

Végezetül a keresztségben kapott névről

Különös jelentőséggel bírnak napjainkban a nevek. A nevekben rejlő jelentés vagy egy védőszent története mindenkit érdekel, mégpedig vallástól függetlenül. Mintha egy új, ökumenikus kapcsolat jönne létre a név és viselője között.

„A keresztnév, ha valóban keresztény név – azt fejezi ki, hogy a megkeresztelt ember a Szentlélek erejéből újjászületett, a természetfeletti rendbe lépett, kapcsolatba került Istennel. A keresztségben kapott név a földi és az örök élet közötti kapcsolatra utal. Egy szent neve arra is utal, hogy Isten az új keresztényt is a szentségre hívja druszájához hasonlóan.” (XVI. Benedek pápa. Magyar Kurír, 2011. február 16.)

A jelenleg hatályos Codex Iuris Canonici, melyet II. János Pál pápa hirdetett ki 1983. január 25-én, 855. Kánonja mindössze annyi előírást tartalmaz: „A szülők, a keresztszülők és a plébános ügyeljenek arra, nehogy a keresztény érzülettől idegen nevet adjanak”.

Álláspontom szerint a korábbi szabályozás, az 1917. május 27-én XV. Benedek pápa által kihirdetett törvénykönyv jobb megoldást kínált: „A gyermeknek keresztény név adandó. Ha a szülők ragaszkodnak a nem keresztény névhez, a plébános valamelyik szentnek nevét adja a szülők által választotthoz s mindkettőt írja be az anyakönyvbe” (761. Kánon).

Ahhoz, hogy új megszentelt nevek szülessenek – főleg magyar földön –, új szentekre van szükség! Legyenek szent Zoltánok, Csabák, Leventék Pannónia „Virágos kertjében”!

Végezetül a tavaly elhunyt Dr. Seregély István érsek atyát idézem: „Nevelnek a szentek”.

Dr. Szabó Alexandra Olga

Az ifjúsági csoport bemutatása

Minden bemutatkozásnál általában el szoktuk mondani a nevünket, hogy hogyan hívnak bennünket, mi a hobbink, hol lakunk és még néhány olyan dolgot, amiről úgy érezzük, hogy fontos tudnivaló.

Kik is vagyunk mi? Úgy érzem, így kell bemutatkoznunk: mi fiatalok vagyunk. Nemcsak lélekben, hanem testben is. Mi vagyunk a Szent Anna-székesegyház és plébánia fiataljai. Mi vagyunk azok a katolikus fiatalok, akik szeretünk együtt lenni azokkal, akik hasonló értékrend szerint akarnak élni. Az augusztusban megalakult ifjúsági csoport mostanra igazi családi közösséggé formálódott.

Vezetőként rájöttem arra, hogy a fiataljaink, beleértve azokat is, akik tagok és téged, aki olvasod ezt a cikket, vagy tovább viszed fiatal családtagnak, köztük tartoznak. Miért is? Mert te is Isten képmása vagy, akinek lehetnek kétségei, kérdései, hozzászólásai, és értékes vagy. Minden pénteken 18 órától 20 óráig ösztöregyülünk, és az életünk fontos és érdekes témáiról beszélgetünk. S minden egyes ifisen, tudjátok, mit vesznek észre, mikor együtt vagyunk? Azt, hogy Isten milyen csodálatos módon szól rajtatok keresztül. Néha az értelmet meghaladó gondolkodást és Isten jelenlétét tapasztalom meg. Ezért minden fiatal számára van egy fontos feladat: megszólítani Istent, megszólítani bátran a papot és az ifjúságunkat.

Gyere te is, és tapasztald meg ifjúságunk körében a Szentlélek tevékenységét. Ha érzel rá indíttatást, hogy részt vegyél közösségünkben, keress bátran a facebookon vagy személyesen!

Markovics Balázs káplán

Szókereső!

Keresd meg az alábbi szavakat a betűhálóban (vízszintesen, függőlegesen mindkét irányba, illetve átlósan)!
A megmaradt betűket összeolvasva egy mondatot kapsz, amit megfejtésként küldj el.

JERUZSÁLEM, ÖTVEN, JERIKÓ, TEMPLOM, NÁZÁRET, KÁNA, LÁNGNYELV, SZERETET, ÖRÖM, APOSTOL, PRÓFÉTA, KERESZT, OLTÁR, PÁSZTOR, MÁRIA, PÉTER, FÜLÖP

M	E	Ó	K	I	R	E	J	G	L	K	A	P	A	Ö
V	P	J	Á	Á	T	P	E	K	O	O	S	K	T	R
L	É	A	N	Á	Z	Á	R	E	T	S	Z	V	É	Ö
E	T	Z	A	E	N	S	U	R	S	T	E	L	F	M
Y	E	E	É	L	E	Z	Z	E	O	N	R	K	Ó	R
N	R	Á	M	T	O	T	S	S	P	K	E	L	R	E
G	S	Z	Á	P	L	O	Á	Z	A	L	T	Ó	P	E
N	R	E	J	É	L	R	L	T	T	É	E	S	T	A
Á	N	Ú	I	M	L	O	E	E	R	Á	T	L	O	S
L	Z	T	A	I	R	Á	M	E	P	Ö	L	Ü	F	K

A rejtvény megfejtését várjuk email címünkre:
rejtveny.szentanna@gmail.com. Beküldési határidő:
2019. június 30.

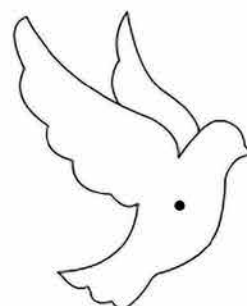
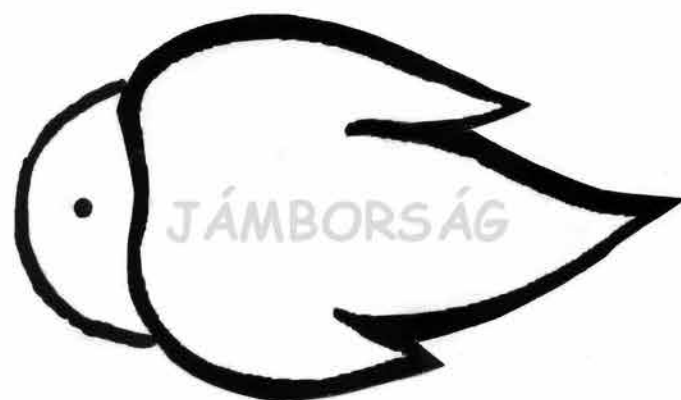
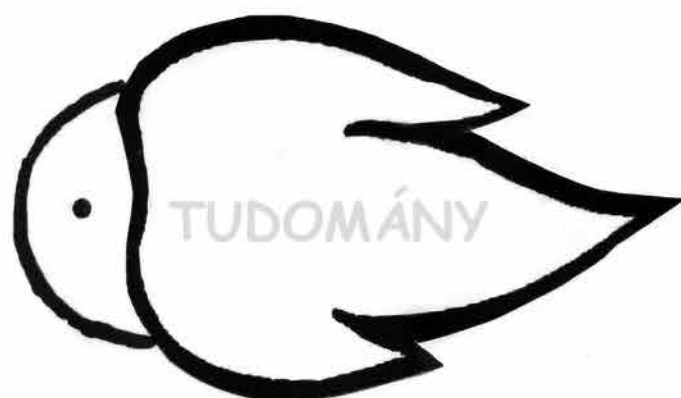
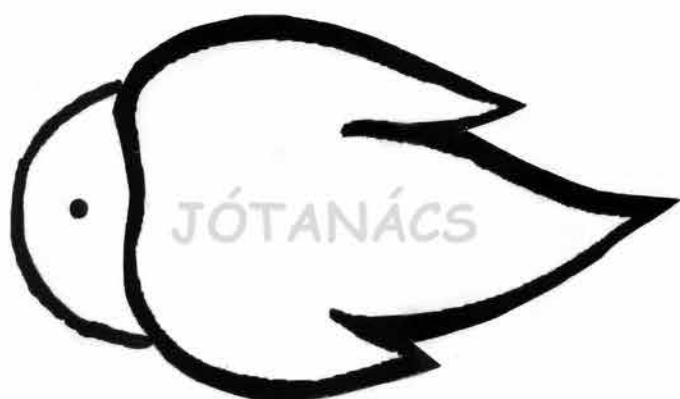
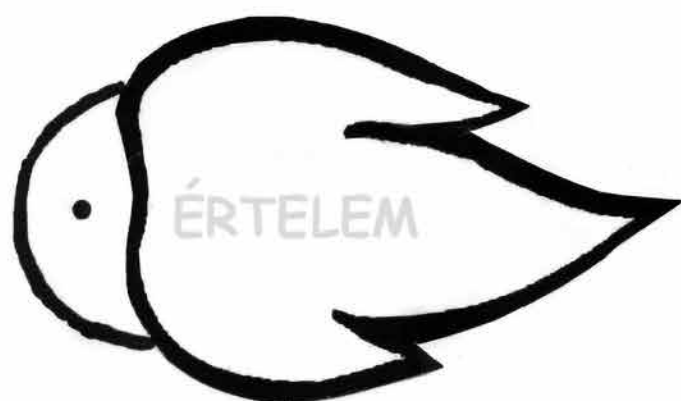
Pünkösdi kézműves

1. Színezd ki a hét kis lángnyelvet és a galambot!
2. A körvonalaik mentén vágd ki őket!
3. A kis körök középpontjait lyukaszd ki, Milton-kapocscsal tűzd össze! Középen legyen a galamb is!

Az elkészített darabot legyezőszerűen szétnyitva láthatod a Szentlélek hét ajándékát. Jó munkát!

Feketéné Nagy Magdolna
Szalontainé Virágh
Viktória

A szabadságunk és boldogságunk védelmében

ROBERT SARAH BÍBOROS ÚJ KÖNYVÉRŐL

Ki ne hallott volna Robert Sarah, az Istentiszteleti és Szentségi Fegyelmi Kongregáció bíboros-prefektusa lenyűgöző tartalmú interjúkötetéről, amely *Isten vagy a semmi* címmel jelent meg a Szent István Társulatnál 2015-ben? Majd három év múlva erre következett *A csend ereje – A zaj diktatúrájával szemben*. Ebben a bíboros kiáll az elcsendesedés és a csendben maradás művészetéről mellett a zaj diktatúrája uralta világunkban.

A legújabb, közelmúltban egyelőre még csak franciául megjelent interjúkötetben „*Le soir approche et déjà le jour s'abaisse*” („Esteledik és már lemenőben a nap”) Nicolas Diat újságíró és esszéista korunk legsürgetőbb – főleg katolikusokat, de hívőket vagy nem hívőket egyaránt érintő – zömében világi témákról kérdezi a bíborost. Ezek a tématerületek azonban mégis összefüggésben állnak katolikus hitünkkel, mivel ez új fényt vet életünk minden velejárójára.

A beszélgetésben Diat kevésbé fókuszál a személyes kapcsolatra Istennel, sokkal inkább arra, ahogyan az ember ezt a kapcsolatot elvesztette az Istennel és emberrel szemben meghozott rossz döntéseivel, és ahogyan viszonyul az egyén és az emberekből álló közösség erkölcsi vétségéhez, amelyet társadalmak és ideológiák képviselnek.

A bevezető részben Sarah bíboros megindokolja, miért írta meg ezt a könyvet. Trilógiájának második kötetében a csendnek akarta megnyerni olvasóját, de most már nem hallgathat, nem szabad hallgatnia tovább: „*A keresztények félretájékoztattak. Naponta kapok mindenfelől segítségkérést olyan emberektől, akik többé már nem tudják, hogy mit kell hinniük. Mindennap fogadok Rómában elbátortalanodott és szenvedő papokat. Az egyház a sötét éj tapasztalatára tesz szert.*” A papság, az egyház és általában az egész világ válsága „mélységesen spirituális természetű, hitbeli krízis”. Az egyház ellenségei az egyházon belül vannak. Ezért szükségese az egyértelmű szavak, amelyek talán sokkolóak. „*Ugyanis tartozom nektek, keresztények, az egyetlen Igazsággal, amely megszabadító.*”

Sarah bíboros jól ismeri korunk valamennyi szellemi áramlatát és jelenségeit. A probléma magjához jut el, és meggyőzően, részletesen kifejtve vállalja a szembenállást az ellenérvekkel. A korszellem jelenségeinek megítélése kiegyensúlyozott, és áthatja a felebaráti

szereket lelkülete. Az interjú témáinak széles palettáján megtalálhatók a XX. század totalitárius ideológiái, a genderizmus, a világméretűvé vált keresztényüldözés, a migráció és egyéb visszas jelenségek a ma társadalmában.

Tapintatosan magyarázza egyházunk álláspontját a homoszexualitásról, és a férfi-önazonosság ehhez kapcsolódó válságát, amely oly meghökkentően tükröződik az apaszerep elvesztésében a nyugati társadalomban. Amikor az egyház elítéli a homoszexuális viselkedést és a válást, sokan úgy gondolják, hogy az egyház meggyőződését az egyén lelkiismeretére erölteti azzal a szándékkal, hogy elnyomja. Valójában azonban az egyház alázatosan védelmezi az ember legbensőbb lényegét, amely szabadságának és boldogságának előfeltétele.

„*Mint igaz püspökök és jó pásztorok azok felé is el kell indulnunk, akik agresszíven követelik helytelen viselkedésük törvényesítését. Ők eltévedt bárányok*”, akiket vissza kell vezetnünk az egyház ölébe. „*A döntő fontosságú irgalmasság, amellyel tartozunk nekik, az igazság. Senki nem várja el, hogy az egyház ezért elnézést kérjen. Két azonos nemű ember között a partnerség soha nem lesz házasság.*” Ezzel a kijelentéssel senkit nem ítélnék el. „*Nincs jogunk ahhoz, hogy lemondjunk azokról, akik tőlünk várják, hogy utat mutassunk nekik a megszentelődesre a szexualitást is beleértve.*”

Az egyházban és társadalmunkban megnyilvánuló válság legyőzéséhez Sarah bíboros ajánlja a keresztény erények gyakorlását. A sarkalatos erények közül a legfontosabb az okosság. A hit válságának közepette emlékezteti a püspököket arra, hogy „*atyai felelősségük forog kockán. A családapa nevelheti gyermekeit anélkül, hogy büntetné? Úgy gondolom, hogy a felmentés ezen kötelezettség alól az irgalmasság köntösébe öltöztetve vagy hivatkozás az állítólagos érett hitre a klerikalizmus jellemző megnyilvánulási formája, amelyet Ferenc pápa oly gyakran ostoroz.*”

Krakomperger Zoltán plébános

Robert Sarah bíboros
Nicolas Diat

ISTEN
vagy
A SEMMI

Beszélgetés a hitről

Bemutatkoznak a ministránsok

Ez alkalommal három fiatal ministránst szeretnénk bemutatni, akik nemcsak a szolgálatukat végzik együtt, hanem osztálytársak és barátok is. Branda Henrik, Gyarmati Balázs és Fekete Kristóf válaszolt a kérdésekre.

Branda Henrik

- *Mutatkozz be, kérlek, néhány mondatban!*
- Branda Henriknek hívnak, 8 és fél éves vagyok. A Svetits iskolába járok, második osztályos vagyok.
- *Mikor és hogyan kezdted el ministrálni?*
- Hat éves koromban kezdtem el ministrálni, mert kíváncsi voltam, milyen lehet. Az első alkalom előtt nagyon izgultam, ezért a szüleim egy játékot ígértek a bátorságomért cserébe. Azóta rendszeresen ministrálok és nagyon megszerettem ezt a szolgálatot.
- *Miért jó ministránsnak lenni?*
- Két okból szeretek ministrálni: egyrészt, mert Istennek szolgálhatok, másrészt mert ezt a szolgálatot a testvéremmel, Milánnal végezhetem.
- *Mit üzennél azoknak, akik gondolkoznak rajta, hogy vállalják-e ezt a szolgálatot?*
- Mindenkit bátorítok, hogy ne féljen ministrálni, itt nem számít, ha kezdetben hibázol, mert mindenre megtanítanak, amit tudni kell.

Gyarmati Balázs

- *Mutatkozz be, kérlek, néhány mondatban!*
- Gyarmati Balázs vagyok, a Svetits Katolikus Általános Iskolában 2. osztályba járok.
- *Mikor és hogyan kezdted el ministrálni?*
- Első osztályos korom óta ministrálok. A barátaim már korábban is ministráltak, s így én is kedvet kaptam hozzá.
- *Miért jó ministránsnak lenni?*
- Nagyon jó érzés az oltár közelében lenni, szolgálatot tenni Jézusnak. Ezenkívül a barátaimmal is együtt lehetek, és ez nagyon jó, még jobban elmélyíti a barátságunkat. Még több közös dolgunk van. A legjobb élményem az volt, amikor egy osztálytársam is csatlakozott hozzánk, aki korábban még soha nem ministrált. Azóta is emlegeti, hogy milyen nagy élmény volt neki.
- *Mit üzennél azoknak, akik gondolkoznak rajta, hogy vállalják-e ezt a szolgálatot?*
- Ne gondolkodjanak sokat, jöjjenek bátran, szeretettel befogadjuk, segítjük őket. Nem kötelező semmi olyan feladatot elvállalni, amit még nem szeretne, vagy bizonytalan. Sosincs egyedül, mindig van, aki segít.

Fekete Kristóf

- *Mutatkozz be, kérlek, néhány mondatban!*
- Fekete Kristófnak hívnak, szüleimmel és két nővéremmel Debrecenben élek, a Svetits Katolikus Általános Iskola 2. osztályába járok.
- *Mikor és hogyan kezdted el ministrálni?*
- Hat éves koromban kezdtem el ezt a szolgálatot, a nagyobbik nővérem szintén ministrál. Különösen jó, hogy a barátaimmal együtt végezhetjük ezt a feladatot.
- *Miért jó ministránsnak lenni?*
- Ha a szentmisén ministrálok, úgy érzem, közelebb vagyok Istenhez. Kezdetben csak jelen voltam ministránsként, figyeltem a nagyobbakat, majd idővel egyre több feladatot mertem elvállalni. Leginkább a csengetést szeretem, de nagyon szívesen olvasom a könyörgéseket is.
- *Mit üzennél azoknak, akik gondolkoznak rajta, hogy vállalják-e ezt a szolgálatot?*
- Azt üzenem, jöjjenek bátran ministrálni, hiszen így különös módon vesznek részt a szentmisén.

Feketéné Nagy Magdolna

Vis vitalis

E sorokat április 27-én 11 órakor írom. Kepler (1571–1630., német matematikus, csillagász, a bolygómozgásokra alkotott törvényeket) szerint 6996 éve, Kr. e. 4977-ben épp ekkor volt a Teremtés.

Bohó, mikor valaki politikai öldöklés-híradóktól csömörében teátrálisan természetfilm-csatornák békés vízeire evez – a természettől ádagabb élet-halálharc terep nincs! Ott ócska mese a biodiverzitás: nem vágyalom, ismeretlen, tudomány alkotta ökológiai fantom, legfeljebb létalap-, esetleg kénytelen-kelletlen érdek-szimbiózis-működés. Az egyedek, fajok hegemoniára törnek, céljuk saját identitással léteik meghódítása, benépesítése. Eszköztárukból hiányoznak a toleráns gesztusok, finomkodó megértések. Farkastörvények mentén csendes-zajos érdekérvényesítő öldöklés dúl, más eltiprásakor, felfalásakor bánatkönny-ejtés nélkül.

Az ember élőlény (igazak rá a fentiek). Ám más, és a többitől elesettebb, ugyanakkor bonyolultabb, teljesebb – szüksége van az Istenre, hitre, illúzióra, eszményre, amiket ha akár töredékben megtagad-elveszt, sorra jut önpusztító, majd mindent pusztító téveszmékre. Sose nő fel: hol naiv „rossz” gyerek, azaz nehezen tanul, hol hiszékeny, játszva félrevezethető, becsapható „jó” gyerek, persze mindkét gyerek-énje káros. Pedig szüntelen mantrázza 2-3000 éve Hérakleitoszsal: „Kétszer nem lépsz ugyanabba a folyóba.”, 2-2500 éve Hérodotoszsal: „Történelem az élet tanítómestere.”, 2-250 éve Hegellel: „A történelem arra tanít meg bennünket, hogy az emberiség semmit sem tanul a történelemből.”, tehát oktalansága örökké csapdába ejti: „A történelem ismétli önmagát.”. (Iróniával kérdezem: ha saját történelmét se érti, akkor a Történelem Urát?!) És, szinte ezotériás-eufóriás mániakussággal, jeleket keres, vár, (talál, magyaráz!), holott pl. bő 2000 éve okulhatna Keresztelő János apja, Zakariás némultá válásán (Lk 1, 5-25), azaz nagy hajlammal nem lényegre koncentrálna, Isten-kapcsolata nem feltétlenül kételkedéstelen-hitalapú.

A párizsi Notre-Dame 2019-es leégése sem jel, főleg nem Istentől. Üzenet volt, nem Istentől. Személyi hibának (mulasztás? szándékosság?) tetsző fondorlat által a Sátán nevében ember üzent embernek, embercsoportnak: most a keresztényeknek, mint 2000 éve szakadatlan. Egy esemény ténye mellett beszédes bekövetkeztének ideje. A tűz Nagyhétfőn pusztított, amikor Jézus betániai látogatására emlékezünk (Mt 26, 6-13; Mk 14, 10-11). Az „üzenet-dekódoláshoz” tanulságos a történet, a szereplők felidézése! Továbbá jó figyelni az

esemény előtti, utáni mozzanatokot (templom-gyűjtogatások, Srí Lanka-i mészárlás): egymásra s egymásról terelik a figyelmet! Hiszem: Istent őszintén, tisztán kereső-félő ember borzalmakat nem tesz – se keresztény, se muzulmán, se zsidó, senki! A merénylet-végrehajtó manipulált, meghasonlott fanatikus-farizeus, akit valaki megbízásából valaki felbujtott. A piramiscsúcsi Sátán-ügynök „megbízó” kulcstalány: ki ő, mutat-e kontinuitást ezer évek óta? Degenerált-denaturált pszichéje követhető: valakinek, valaminek elárulása, megcsalása okozta lelki krízis-konfliktus, majd büntudat keltette világgüüllöletté terebélyesedő önutálat. Sikerének titka a gyávaság: árnyék; inkognitó; Pilátusi-mosott kéz; ördögien jól tervezett, szervezett, ostoba és/vagy aljassággal zsarolhatóvá tett, becsvágyó gyenge-emberekkel (= hitvány) működtetett láthatatlan gépezettel embermiliónok bizonytalanságban-rettegésben tartása.

Testi, lelki, szellemi egészségsérülést sose bagatelizálok, relativizálok – személytől, jellegtől-mértéktől függetlenül sajnálkozva átérzem. Így „kemény kőszívmem” csöppet se sajjog jobban a Notre-Dame (Mi Asszonyunk) pusztulásakor, mint a világot járva, pl. a könyörtelenül szétdarabolt Regnum Marianum (Mária Ország) földjét, bármikor, bármitől elpusztult templomok romjainál, bárkitől elhagyott, elveszt templomokból lett pl. múzeumokban ismert-ismeretlen tragédiákra emlékezve szoruló torokkal imádkozom. (Bőven van erre mód Debrecen környékén.) Isten mindenütt, mindig jelen van, e szomorú, hitgyakorlástól árva mementő-helyeken is, ahol volt, már nincs szakrális Isten-tisztelet. Másként érez-e Isten katedrális vagy templomocskapusztulásán? Aligha, ám mindennél jobban fájditja a legkisebb templom összeomlása, amiről Jézus gondolhatta, három nap alatt felépíthető: a lelkünk mélyén lévő Isten-házáé. No, a végső főcél pontosan ez – a tragédiák, botrányok ehhez utak, eszközök.

Kepler Prágában Rudolf császár udvari csillagásza volt. Erről Madách Imre *Az ember tragédiája* c. drámájában a párizsit közre fogó prágai színekben emlékezik. A prágában Ádám (= Kepler) famulusa (jobbkeze), Lucifer a Csillagász-torony erkélyén, az Ő íróasztala, széke, csillagászeszközei mellett áll. Hirtelen helyszínváltással Párizs Gréve-piacterén vagyunk, ahol az előbbi erkély guillotine-emelvény, az íróasztal nyaktilló, oldalán Lucifer a bakó (hóhér), Ádám pedig Dantonként (a nagy francia forradalom véreskezű vezérpolitikusa) kiált: „Egyenlőség, testvériség, szabadság!”. A Notre-Dame küldetése-rendeltetése szerinti első komoly megrongá-

lása a nagy francia forradalom szörnyűségeinek szimbolikus eseménye volt, utána sokáig raktárként funkcionált, valószínű, hit-sugárzása akkor végzetes, maig ható csorbát szenvedett.

Mi mégis dacolva keressük-szeressük a Fényt. Akár Kepler, Isten dicséretére gyönyörködjük éjjel-nappal a Magasságot, értéssel énekelve, olvasva: „Galileai férfiak! Mit álltok itt égre emelt tekintettel?” (ApCsel 1, 11), áldozócsüörtökön, bármikor. Miként ámulattal nézzük, hogyan perzseli-falja, lobbantja lángra a Szentlélek

tüze a világot, Pünkösdkor, bármikor. Mindig higgyünk Jézusnak: „Ne féljetez hát tőlük. Hiszen semmi sincs elrejtve, ami nyilvánosságra ne kerülne, s olyan titok sincs, ami ki ne tudódnék” (Mt 10, 26). Tehát félrevert harang zúgását hallván, vigyázó tekintetünk Párizsra vagy bárhová vetve, félelem s szentimentalizmus helyett idézzük, éljük józanésszel helyesen adaptálva-aktualizálva Ady Endre sorait: „Siratják a semmit, a másét, / – A gróf tán épp agarász – / Érzik titkon, hogy az övék / E bús élet s a kalász”. Szodoma és Gomora hadd legyen másé!

Dr. Milbik József

Nincs veszve a hitünk

Isten nem válik feleslegessé azért, mert sok tudással és gazdag ismeretekkel rendelkezünk. Létezésünk csodája ma is elgondolkodtató. A technikai fejlettség nem szorítja ki az Isten-hitet. Mindig maradnak olyan kérdések, amelyekre csak a hit tud válaszolni. Istent ma nem a tagadás, hanem az érdektelenség tartja távol az emberek mindennapi életétől. A keresztény üzenet olyan jellegű, hogy mindig lesz ereje arra készíteni embereket, hogy meghallgassák, mert szomjasak rá. Evangéliumi tanítás: ha Jézus visszatér a földre, talál-e hitet a földön? (vö. Lk 18,8) A hit gyengülésének egyik tényezője a gonosz hatékony munkálkodása. Bízunk kell az Úr ígéréteiben: „Veletek vagyok mindennap” (Mt 28, 20), „a pokol hatalma nem vesz erőt az egyházon” (vö. Mt 16, 18). Átrendeződések mindig voltak és lesznek is a földön az Isten-hívók vagy keresztények között is. A XVI. sz. közepén úgy látszott, hogy a katolikus hit kiszorul a magyar nyelvterületről, mert a lakosoknak alig 10%-a volt katolikus. De ezeknek a dolgoknak mindig van emberi oldala is. Az embereknek is meg kell tenni mindent azért, hogy eljussanak arra a meggyőződésre: „tudom, kinek hiszek” (vö. 2 Tim 1,2). A Gondviselés sem hagyja veszni Fia művét, de a Szentlélek is útját állja a romlásnak. Gyakran megtapasztaljuk, hogy a látható dolgok mind mulandóak. Nekünk a láthatatlan világ szeretetére kell törekednünk. A kereszténység Jézus ígérete szerint nem vallhat kudarcot, mert a Golgota sem a kudarc jele. A mi sorsunk is jézusi sors: küldetés és tanúságtétel. A mustármagnak és a kovásznak van jövője. Isten hiánya van a jelenlegi problémák hátterében, írja az emeritus pápa. Ez így is van, de az emberi nemtörődömség, Istennek hátat fordítás is érzékelhető. Azonban már most a párizsi tüzesetet égi jelnek tekintik és

sokan megmozdultak. Az emberek egy része arra megy, amerre vezetik, vagy a világi vonzásoknak nem akar ellenállni. Ma a külső körülmények kevésbé segítik a hit világát, de aki belsőleg törekszik az érettség szintjére, annak kialakul az érett hite. Lehet és kell imádkozni ködben, mert a mai világban is óhatatlanul körülveszik az emberi életet bizonytalan dolgok. Az ember éljen bárhol, keresi a biztonságot és ezt egyedül Jézusnál találja meg. Nem volt a történelemben olyan milió, amelyben mindenki egyformán hívő lett volna. Ha külsőleg együtt volt is a nyáj, belsőleg nem, mert csak a megszakás tartotta össze őket. A Biblia tanítása és a szentek példája is azt mutatja, hogy a kereszténység lényege a szentségre törekvés. Az engedelmisséget át kell izzítania a szeretet személyességének, amely Jézusból árad. Érte és Vele érdemes vállalni a követését.

Orosz Lőrinc ny. plébános

Hitéleti statisztikánk 2019. január 1-től – 2019. május 31-ig

szertartás	létszám	megjegyzés
keresztelés	43 fő	ebből 3 fő felnőtt
áttérés református egyházi közösségből	1 fő	
elsőáldozás	28 fő	ebből 4 fő felnőtt
bérmálkozás	6 fő	
esketés	11 fő	
temetés	51 fő	

A lovagkirály nyomában Somogyváron

MOTTÓ: „A MAGYAR ESZMÉNY LÁSZLÓBAN LETT KERESZTÉNNYÉ ÉS SZENTTÉ”

(PROHÁSZKA OTTOKÁR)

Ezt hallva: „lovagkirály”, nemzetünk történelmét valamelyest is ismerő embernek azonnal I. (Szent) László jut eszébe.

Az Árpád-házi I. Béla magyar király és Richeza lengyel hercegnő fia Lengyelországban született. 1077-től haláláig volt Magyarország királya. Születése évét pontosan nem tudjuk. 1043 és 1046 közt születhetett, és 1095-ig élt. Lovag volt délceg megjelenésében, gondolkodásában, tetteiben egyaránt. Istenhívő, bátor, önfeláldozó, igazságos. Az elesetteknek pártfogója, de a bűnözőknek (nem a bűnösöknek!) réme. Számos győztes csata hőse. Jelentős törvényeket hozott, templomokat, kolostorokat építtetett, püspökséget alapított pl. Nagyváradon, ahova végső nyughelyét is kívánta. Több kutató sokáig úgy vélte, hogy Nagyvárad előtt Lászlót Somogyváron temették el. Az újabb kutatások azonban ezt nem igazolják. A neki tulajdonított sírhely valószínűleg Szent Egyed (meghalt 715-ben) ereklyéjének kultuszhelye volt, amely fölött már a szent idejében valamilyen kisebb épületnek kellett lennie.

A Szent Lászlót övező szeretet és tisztelet jeléül, róla szól a legtöbb legenda népi és műköltészeti irodalmunkban egyaránt. Ezek egyik legismertebbike a magyar lány megmentéséről szól, akit a kun vitéz rabolt el. (Ezt a legendát örökíti meg a debreceni virágkocsi, amely már Somogyváron volt odaérkezésünkkor. Ennek megcsodálása után hódolhattunk Szent László ereklyéje előtt.) A lánymentés legendáját sok más történet mellett nemcsak irodalmi alkotások, hanem templomi freskók sokasága is őrzi hazánkban és határainkon kívül, a legtöbb Erdély területén. Egy másik

közismert Szent László legenda-ábrázolást: szomjazó katonáinak vizet fakaszt a sziklából, – székesegyházunk szentély fölötti mennyezeti freskóján is megtalálunk.

Érdemes megemlítenünk, hogy egy legenda szerint Szent László még sírjából kikelve is segítette a magyarok harcát ellenségeivel szemben. Ezt a legendát Arany János is megörökítette a Toldi estéje V. énekében. Eszerint 1345-ben a magyar-székely egyesült hadak Laczfi (? Laczkfy) András vezetésével valóban legyőzték az ország határait veszélyeztető tatárokat. A költő így ír erről:

„Már a székely alig bírja / Már veszélyben a nagy zászló,
/ De fölharsog a kiáltás: / Uram Isten! és Szent László! /
Mint oroslán ví a székely, / megszorítva, nem megtörve...
/ Most a bérceen láthatatlan, / csattog a nagy ércelő körme.” ... A „pogányokon” erőt vesz a félelem, s végül vereséget szenvednek. A legyőzött tatárok közül sokan keresztény hitre térnek. A legenda tudni véli, hogy a csata 3 napja idején Szent László sírja üres volt, majd csupa verejtékben találták őt újra sírjában. A legenda azt is tartja, hogy ekkor is, mint más tetteiben, Lászlót Szűz Mária is segítette.

A kedves Olvasó felteheti a kérdést: miért is szólunk/írunk most Szent Lászlóról és Somogyvárról? Mert 2019. május 5-én Somogyvárra ment egy csoport debreceni zarándok (köztük e sorok írója), hogy megismerkedjen az ottani Szent László vonatkozásokkal. A katolikusok (merthogy más vallásúak is voltak az utasok között) tudták, hogy – az ismert feltételek mellett – búcsút is nyerhetnek, hisz a programban közöltek szerint szentmise is lesz (most már múlt időben fogalmazhatunk: volt) Somogyváron.

Tudtuk azt is, hogy Somogyvár csak első állomása annak a megvalósítandó zarándokútnak, amelynek a továbbiakban Debrecen, majd Nagyvárad és végül Csíksomlyó lesznek az állomásai.

Bár a május 5-iki indulás kissé „sebtében szerveződött”, magának a zarándokútnak a gondolata már februárban eldőlt. A Főnix Rendezvényszervező Nonprofit Kft képviselője, a debreceni városvezetés, a Debreceni Egyetem és a három történelmi egyház püspökei között miniszteri jóváhagyással született meg a Szent László-zarándokút terve. Ennek célja a hagyományok ápolása mellett a magyarságnak a határokon túli magyarokkal való összetartozásának kifejezése, a magyar népnek a szomszéd népekkel való testvéri együttélésének erősítése s nem utolsósorban a különböző vallási hagyományokat követő (pl. katolikus és ortodox) felekezetek erősebb közeledése. Hogy Csíksomlyó a zarándokút „végállomása”, nem csoda, hisz közismert, hogy a szentatya is ott lesz június 1-jén, amikor a virágkocsi is megérkezik, s aki – reményeink szerint – meg fogja áldani „Debrecen eme tárgyi képviselőjét”, ami az út mind a négy állomásán jelen lesz.

Nem érdektelen a tőlünk távol eső Somogyvárról is szólnunk néhány szót. A ma csak községnek minősülő Somogyvár a középkorban „Somogyország”-nak nevezett vidék székhelye, akkoriban az ország egyik legjelentősebb kulturális, kereskedelmi, és vallási központja volt. Rajta keresztül vezetett a „feheruuaru rea menehodu utu”(Fehérvárra menő hadi út), ahogy ez áll a Tihanyi alapító levélben (1055). Hírét-nevét mégis leginkább Szent Lászlónak köszönheti. Nem véletlen, hogy róla nevezték el a somogyváriak Nemzeti Emlékhelyüket, és két szobrot is állítottak neki a Kupa-váron. (A Kupa elnevezés valószínűleg Koppány nevével azonos, akinek ez a vidék korábban birtoka volt.) Mi köze van Szent Lászlónak Somogyvárhoz? Igen jelentős.

Tudniillik egy bazilika méretű csodálatos román stílusú templomot építtetett itt, amelyet a franciaországi Saint Gilles-ből hozott bencés szerzetesekre bízott. A templom és a szerzetesi monostor ma csak helyreállított romjaiban tekinthető meg. Így is lenyűgöző látvány. Sokáig tudósok is úgy tartották, hogy itt volt Szent László első nyughelye 1095-ben, s innen vitték Nagyváradra. Az újabb kutatások ezt nem támasztják alá. A vélt sírhelyén valószínűleg Szent Egyed (a Saint Gilles név maga Szent Egyedet jelent) ereklyéjére találtak. Az ő kultuszhelye volt. Akkoriban (a 700-as években) a szentek ereklyéje fölé kisebb épületet emeltek. Ennek nyomait találták meg a bencés templom alatt.

A Szent László emlékhely ma nem csak a várfallal körülvett parkot jelenti, hanem egy modern épületet is, amely ottlétünkör templommá lett alakítva. Itt hallgatunk szentmisét, amelynek fő celebránsa Varga László, a Kaposvári Egyházmegye püspöke volt. A szentbeszédet Kocsis Fülöp érsek-metropolita mondta. A szentmise végén dr. Dénes Zoltán plébános, egyetemi oktató nyújtotta hódolatra (ismételten) az ereklyét azok számára, akik korábban ezt nem teheték meg. (Megjegyezzük, hogy a virágkocsit Varga László püspök atya a szentmise előtt megszentelte, úgyhogy mondhatni, kegytárgynak tekinthető.)

A hideg, esős idő ellenére, hazafelé tartva senki sem panaszkodott. Gondolom, mindenki elmondhatta, hogy lelkiekben és szellemiekben gazdagodott a somogyvári út által.

Bérces Mária Klára

Királynőm, Anyám

ŐSZINTÉN A MÁRIA LÉGIÓRÓL, KÜLÖNÖSEN A DEBRECENI HELYZETRŐL

Közel húsz éve, férjem halála után, jól esett egy közösséget találnom, ahol imaalkalom kínálkozik, ahol emberek, testvérek között vagyok. Ezt találtam meg a Mária Légióban. Szeretettel fogadtak, szeretettel vettük körül egymást. Csakhamar bővültünk, gyarapodtunk is. Előbb kettő, majd rövidesen három csoport (praesidium) jöhetett létre a Szent Anna-egyházközségben: a Csodálatos Anya –, a Béke Királynője – és a Rózsafüzér Királynője Praesidiumok. (Ugye, az elnevezésekben felismerjük a Lorettói litánia Mária-megszólításait?) Én az „átmenetek” után végül a Rózsafüzér Királynője Praesidium tagja lettem, és úgynevezett egyik tisztségviselője: hol elnök, hol írnök. A háromból mára ismét egy praesidium lett, Csodálatos Anya néven.

A Mária Légió, ez a lelkeségi mozgalom, 1921-ben született Írországból. Aztán világmozgalommá fejlődött. Hazánkba Bécsen keresztül, Debrecenbe Budapesten keresztül jutott el. Nem véletlen, hogy felépítése hierarchikus, és sok benne a latin kifejezés, hisz a római légió mintájára szervezte az alapító, az ír Frank Duff. Hierarchikus felépítése a következő: legkisebb egység a praesidium, több praesidium egy Curiát alkot, több Curia egy Comitiumot, több Comitium egy Régiát, amelynek már csak a Concilium (teljes nevén Concilium Legionis Mariae) illetve az általa kinevezett Senatus a „felettese”.

A Mária Légió működési szabályai szigorú fegyelmet követelnek: heti együttimádkozás, jegyzőkönyv és munkabeszámoló (ez utóbbi szóban) készítése, titkos perselyezés, lelki vezető (lehetőleg pap, vagy valaki biztos hittel „felfegyverzett” egyházi személy) irányítása. Kikötés, hogy Mária Légió csak püspöki jóváhagyással működhet. A lelki vezető ún. allocutiót tart (rövid, oktató, irányt mutató beszédet). Nekünk, debrecenieknek lelki vezetőnk Orosz Lőrinc prépost atya, jelenleg nyugalmazott plébános. Összejöveteleinket szerdánként a 8-as szentmise után a 6-os hittanteremben tartjuk. Szeretettel hívunk és várunk új tagokat ebbe a világi lelkeségi (apostoli) mozgalomba. Érdeklődő testvéreink bővebb tájékoztatást kaphatnak ezeken az összejöveteleken.

Légiósnak lenni, bizony, komoly megkötöttség, amit nem túl sokan tudnak/mernek felvállalni. Ezért van, hogy a Mária Légió tagjai többnyire („ráérős?”) idősebb

emberek. A Légió célja gyönyörű: Márián keresztül Jézus-hoz vezetni az embereket, vagyis a saját hitbeli elmélyülésen kívül a katolikus hitet terjeszteni.

A debreceni Légióban kezdetben nagy volt a lelkesedés, ami később alábbhagyott, így a létszám is hol nagyobb, hol kevesebb lett. (De nem minden mozgalommal így van ez?) Zökkenők, hibák is akadtak működésünkben, amiért ezúton bocsánatot kérek. A cél azonban változatlan maradt: Isten dicsőítése Máriával. Erre tettünk fogadalmat, és ezt a fogadalmat újítjuk meg évente a szeplőtelen fogantatás ünnepe táján az úgynevezett aciesen, mikor az ünnepi szentmise keretében a Mária-oltár előtt fogadjuk: „*Királynőm, Anyám! Egészen a tiéd vagyok, s mindenem amim van, a tiéd!*”

Tudjuk, sem milyen feladat végzése nem megy ugyanolyan lelkesedéssel éveken keresztül. Ahogy a hitért is mindennap meg kell „küzdünk”, ugyanúgy a légióban való hű kitartásunkért, lelkierőnkért is. Nem véletlen, hogy imánkat mindig a Szentlélek segítségül hívásával kezdjük a Tesserából (imafüzetkénkből) „*Jöjj Szentlélek Úristen, töltsd el híveid szívét és gyújtsd lángra bennünk szereteted tüzeit. Áraszd ránk Szentlelkedet, és minden életre kél.*” Később ez is imáinkban áll az Úrhoz folyamodva: „*Adjsz iklaszilárd, rendíthetetlen hitet, hogy az élet minden keresztjében, fáradalmában és csalódásában állhatatosan ki tudjunk tartani.*”

Különös súlya van az imának napjainkban, mikor ennyire eluralkodott a pénz-, s az egyéni öröm megvalósulásának vágya.

Ezért, ha bukdácsolunk, ha hibázunk is néha, kérjük a jó Isten bocsánatát, és kérjük mindenki imáját. Lehet, hogy a Mária Légió idővel megszűnik mai formájában, de Mária országában mindig lesznek máriás csoportok, amelyek Boldogasszony Anyánkhoz, Magyarok Nagyasszonyához fognak fohászolni.

Mi, még élő légiósok pedig ezután is bizalommal mondjuk: „*Királynőm, Anyám! Egészen a tiéd vagyok, s mindenem, amim van, egészen a tiéd!*”

Bérces Mária Klára, a debreceni Comitium elnöke

Királynőm, Anyám!

Egészen a Tiéd vagyok,
s mindenem amim van,
a Tiéd!

Pünkösdi rózsza

Lehetetlen, ám kezdjük messze, az elején... A bazsarózsza a 33 tagú, Ázsiában valamint Európa Alpok – Nyugat-Balkán térségében őshonos, azonos nevű nemzetséghez tartozik. Nincs közeli rokonságuk a rózsákkal, nevüket azokéhoz hasonló virágaikról kapták. Nálunk kicsi, fokozottan védett populációja a Kelet-Mecsekben, a Zengő, illetve tőlünk közhajításonyira, a szomszédságbeli Partium Béli-hegységének napsütötte lejtőin él. Plinius (római író, konzul, provinciai kormányzó) szerint az egyik legrégebben termesztett virág. Kultusza 5-6000 éve Kínából indult, ahol jólét-, szerencse-, gazdagságszimbólum, a szelíd érzelmek, nemes emberi értékek hordozója. Ottani templomoknál több száz éves bokrai találhatók, melyek, *Csien-szien*, az öreg kertész keservesen siratta, gyorsan hulló szirmait a legenda szerint tündérek helyezik vissza az elárvult kelyhekbe. Kontinensünkön, mint díszítő a Holland Kelet-Indiai Társaság jóvoltából a XVIII. századtól népszerű. Vadnövényként az ókortól ismert: Plutót (az alvilág istene) gyökerével gyógyította Paeon az istenek orvosa – innen tudományos neve: *Paeonia officinalis*, ebből nálunk: peónia. (Kezeltek vele sárgaságot, vese- és hólyaghurutot, reumát; fájdalomcsillapítónak gyerekek csuklójára, nyakára akasztották foghúzáskor (sic!); ma homeopátiás készítmények komponense. Fontos tudni: tavasszal, ősszel kiásott gyökérgumóin túl a növény egésze mérgező!) Akkortájt e virág a természetfestők legkedvesebb, leggyakoribb témája, a lovagkori dalnokok, trubadúrok slágere.

Folytassuk itthon, ahogy képtelenség, az elején... A „bazsa” névrész török eredetű (a pasa magyarul basza= vezető, fejedelem, méltóság), a „rózsza” pedig latin (*rosa*) és/vagy (!) perzsa (*vrda* = rózsza, virág; *vrdo* = túske). Szikszai Fabriczius Balázs 1590-ben kiadott latin-magyar szójegyzékében már szerepel: *basa rosa*. A Kárpát-medence magyarul a vidékein másképp Szent György-virág, tubarózsza. A „tuba” kifejezés arab eredetű (női név = vidám, nagylelkű). A májusi kertek király- vagy hercegnője többnyire pünkösdkor pompázik – (németből tükörfordítással) innen a címadó neve. A fénykedvelő, évelő, lágyszárú (bár fás és lombhullató cserje alakja szintén ismert) növény virága nagyanyaink korában még szagtalan piros volt, ma számtalan illatos változata tündököl fehértől a rózsaszín rengeteg árnyalatán át a vörösig, bíborvörösig. Tehát frissessége-üdesége által okkal üzen tavaszt, méltóságot, lélekújulást. Ezért viszik titkon a legények szívük-választottja ablakába éjjel, továbbá aki fürdővizébe szórja

szirmait, reggelre szebbé lesz. Valahol úgy tudják, virágának (= nő) mézédés illata ezer mérföldről is magához csalogatja a lepkéket (= férfiak). A boldog házasság szimbólumaként a kora-nyári esküvők menyasszony-csokrába kötik. Csoda hát? – népművészeti motívumként felbukkanásának se szeri, se száma: bútorfestészet, hímzés (pl. matyó, kalocsai), mese, ballada, katonanóta, mű- s népdal, ahogy a festészetben, szépirodalomban (pl. Ady Endre sajátos költői fordulatával verseli, Tömörkényi István író a parasztudvarok szépségei között említi.).

A rózsza az ókorban a szerelem istennőjének (Aphrodité/Venus) virága. A keresztény eszmekör szimbolikájában több dimenziós-funkciós: a földi s égi szerelem jelképe, paradicsomi virág: szárán a (pénteki=Venus-napja) bűnbeesést követően nőtték tövisek. (Botanikailag ezek nem tövisek, hanem tüskék, azaz van rózsza tövis nélkül, sőt, csak úgy...) Szűz Mária, Jézus Anyja pünkösdi- (= bazsa-, tuba-) rózsza, melynek nincsenek tövisai, hisz mentes az eredendő bűntől. Régi hagyomány szerint, mert piros szirmait a Szentlélek lángnyelveinek vélik, van, hol a pünkösdi szentmise megkapóan szép részeként a templomtoronyból e szirmok özönét hintik szét a szélbe’.

Ismerjük, értsük, ápoljuk eleink szokásait, tudását: ültessük-gondozzuk töveit, az ünnepi vázába rendezzük híven vágott ágait. Hogy gyönyörködésük Reményik Sándorral segítse szemlélődő buzgó-igyekezetüket: „A Lélek ünnepén, / A Lelket keresem én.”. És hogy ne kelljen sírni-sopánkodni az istenhit-adta szabadság-terünknek, csalfa szédüléstől, Nemes Nagy Ágnes költő asztalon álló, ékszerszépségű bazsarózsájához hasonlóvá sérülése-csorbulása láttán: „*csakis reá tűzd győztes glóriádat, / mert szép, mert él, és mert – léleklelen.*”. No, ha pedig pillangó libbenne illatos-ízletes nek-tárára, őt se bántsuk, régtől fogva a lélek, a halhatatlanság, az öröklét emlékeztetője, de a világi hívságok, a szépség rövidéletűségére szintén figyelmeztet, s Szent Ambrus révén a feltámadás jelképe – ezért szerepel néha a gyermek Jézus környezetében ábrázolásokon.

Dr. Milbik József

Nagyvárad fogadta a somogyvári ereklyét és a virágkocsit

„IN FIDE VIRTUS ET ROBUR” A HITBEN
(VAN) AZ ERÉNY ÉS AZ ERŐ

Somogyvár és Debrecen után megérkezett harmadik állomására Szent László somogyvári ereklyéje és a megáldott virágkocsi. Ha valamely helynek köze van Szent Lászlóhoz, Nagyváradnak különösen; lovagkirályunk alapítója volt a városnak, amely a középkorban egész Közép-Európa legjelentősebb zarándokhelye, a mai Románia egyik legdinamikusabban fejlődő nagyvárosa, a nevét viselő egyházmegye székhelye.

Nagyváradon a római katolikus egyház minden húsvét utáni 5. vasárnapon zarándoklatot tart Szent László tiszteletére. Ugyanekkor zajlik a Festum Varadinum, (a Várad Napok). Így Nagyvárad tökéletes ünnepi hangulattal fogadott minket. A közel 40 utasával buszunk egyenesen a Mária Mennybevétele titulusú Basilica Minort, azaz a Székesegyházat kereste, aminek tavaszi zöldben pompázó kertjében már várt a virágkocsi. (Felhívjuk a kedves olvasók figyelmét, hogy aki bővebbet akar tudni az 1752 és 1780 közt épült nagyvárad székesegyházról, illetve ennek elődeiről, lapunk 2016. november 27-i XXVI. évf. 4. szám, vagyis a Debreceni Katolikus Figyelő 105. számában is utána nézhet.)

A sok látogató mellett magunk is újra megcsodáltuk a hatalmas kompozíciót, melynek talapzatán örömmel olvastuk a kétnyelvű (magyar és román) feliratot, ami nemcsak a látható jelenetről tájékoztatott, hanem értelmezte annak szimbolikus jelentését is. Idézzük a feliratról ennek lényegét: „Mindent összevetve: a kun legyőzésének központi üzenete a kereszténység győzelme a pogányság felett.”

A nap fénypontja a főpapi szentmise, amelynek főcelebránsa Udvardy György, a Pécsi Egyházmegye püspöke volt. A főpásztor szentbeszédét a felolvasott evangéliumi szakaszra építette, kifejtve annak napjainkra is érvényes tanítását. Jézus a kérdező Fülöpnek kijelentette: „Aki engem látott, az Atyát is látta. ... Nem hiszed, hogy én az Atyában vagyok, s az Atya bennem?” (Jn 14, 9) Ez nekünk is szól. A szónok feltette a kérdést: Ismerjük-e igazán Istent? Ismerjük embertársainkat? Hát önmagunkat ismerjük-e? Mert a legfőbb parancs: ismerni és szeretni Istent és embertársainkat. Ebben lehetnek példaképeink a szentek, köztük Szent László, aki a ne-

hez kül- és belpolitikai viszonyok közt is, a Szent Istváni alapokra építve, meg tudta erősíteni hazánkban a kereszténységet. Záró szavaiban a püspök atya utalt arra, hogy a közelgő Eucharisztikus Világkongresszusra való odaadó felkészülésünk is hitünk elmélyítését szolgálhatja. Készüljünk fel hát komolyan erre a szép eseményre!

A szentmisét megtisztelte jelenlétével több romániai testvérfelekezet jeles képviselője is. A könyörgések több nyelven hangzottak el. Tíz ország zászlója kísérte a Szent László hermát a kivonuláskor és a körmeneten. (A hermáról bővebbet a már jelzett helyen is olvashatunk.)

A fiatalok a szentmise keretében „ajándékokat” (felajánlásokat) „adtak Istennek”. Ilyeneket, mint: ’kérlek’, ’köszönöm’ szavakat; jelképes homokórát – az idő ajánlékáért; virágot – köszönetül a családját; fotóalbumot – hálából a szülőknek stb.

A szentmise végén mi is csatlakoztunk a körmenet-hez, amely végtelennek tűnő sorokban kígyózott a ma Petőfi nevét viselő hatalmas park körül. Közben zengtek a szebbnél szebb Szent László- és Szűz Mária-énekek, köztük a Keresztes vitézek daliás vezére kezdetű. Idézzük ennek néhány sorát:

„Kérjed miérettünk az Isten Szent Fiát,
Hogy esdje le miránk Szent Atyja áldását!
Régi nagy királyunk, dicsőséges László,
Kérünk légy Istennél értünk közbenjáró!”

A templomba visszatért, s ott újra hálát adó hívek kijöve, a templom előtti téren, a Hajdú Táncegyüttes bemutatójában gyönyörködhetek.

A körmenet után finom ebédet fogyaszthattunk egy hangulatos étteremben, majd a vár megtekintésére indultunk. De erről, bizony, majd mások, máskor beszámolnak.

Bérces Mária Klára